

NVEs leverandørskifteundersøkelse 3. kvartal 2017

Leverandørskifter

NVEs beregninger for 3. kvartal 2017 viser at det ble foretatt 126 500 leverandørskifter blant norske husholdninger. Dette er en økning på 6000 bytter sammenlignet med tilsvarende kvartal i 2016. Antall bytter blant husholdningene var dermed 5 % høyere enn på samme tid i fjor. Blant næringskundene ble det foretatt 12 100 leverandørskifter i 3. kvartal 2017, som er 44 % høyere sammenlignet med tilsvarende kvartal i fjor.¹

Tabell 1: Antall leverandørskifter per år og kvartal for husholdningskunder. Kilde: NVE.

Husholdningskunder	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. kvartal	90 600	96 400	101 600	76 300	110 400	84 400
2. kvartal	69 700	78 800	83 700	75 800	112 300	131 700
3. kvartal	84 300	89 300	72 000	96 300	120 500	126 500
4. kvartal	87 600	118 600	84 900	109 300	138 000	

Tabell 2: Antall leverandørskifter per år og kvartal for næringskunder. Kilde: NVE.

Næringskunder	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. kvartal	15 400	18 800	12 100	12 200	19 300	18 200
2. kvartal	6 000	9 800	7 100	8 300	10 500	10 300
3. kvartal	5 700	8 200	6 800	9 700	8 400	12 100
4. kvartal	6 500	8 900	7 000	8 200	8 700	

Om leverandørskifter

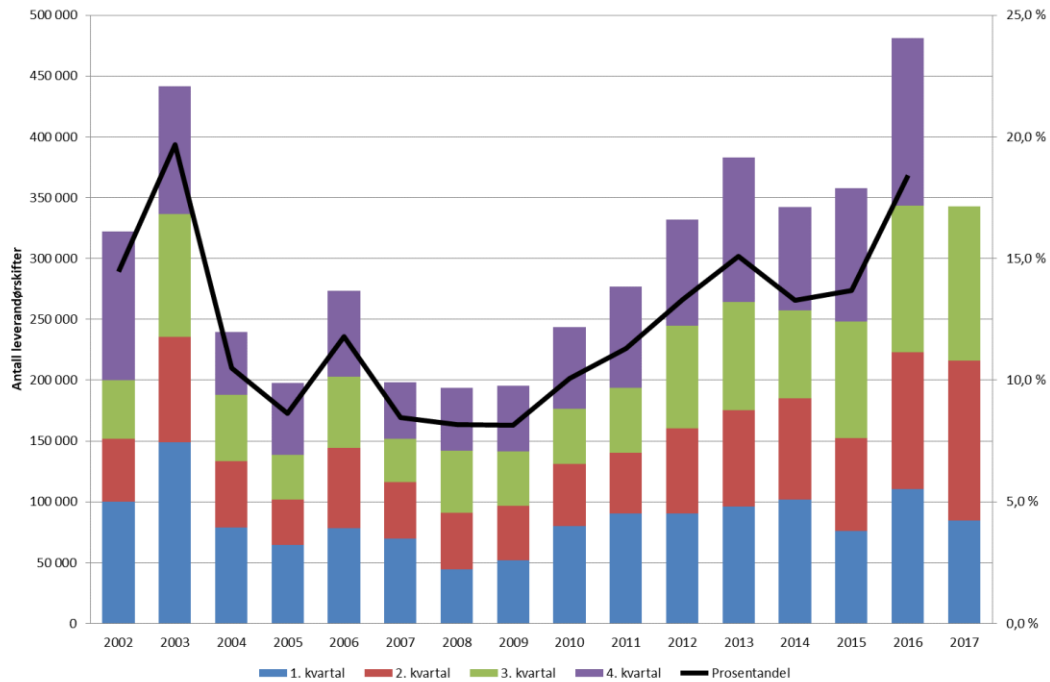
Antall leverandørskifter kan være en indikator for graden av konkurranse i sluttbrukermarkedet for kraft. I henhold til økonomisk teori vil man i et velfungerende kraftmarked med aktive og velinformerte strømkunder, ha strømkunder som velger de mest konkurransedyktige kraftleverandørene og strømvitalene. Dette vil bidra til god konkurranse i markedet.

Det er verdt å merke seg at denne rapporten viser antall leverandørskifter, ikke antall strømkunder som skifter kraftleverandør. Det betyr at dersom en strømkunde bytter kraftleverandør, og deretter bytter tilbake til sin opprinnelige leverandør etter kort tid, telles dette som to leverandørskifter. Antall strømkunder som har byttet kraftleverandør kan dermed være langt lavere enn antall leverandørskifter.

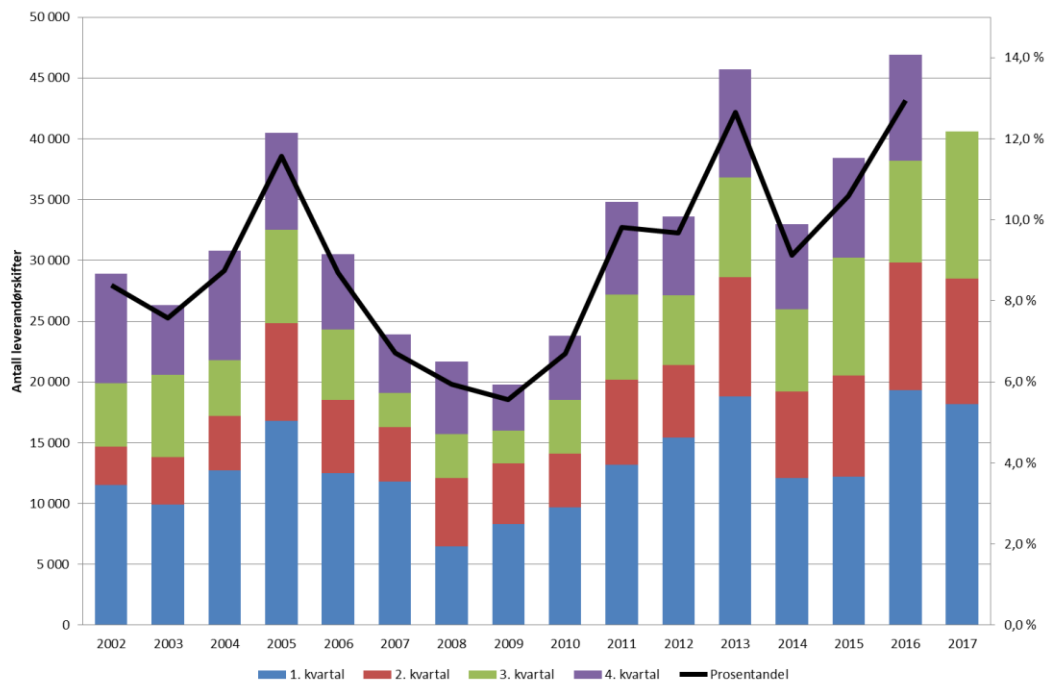
Norge var tidlig ute med å åpne opp for at sluttbrukere fritt kan velge kraftleverandør, og har i dag en relativt høy andel leverandørskifter sammenlignet med andre land i Europa. [Figur 1](#) og [Figur 2](#) viser utviklingen i antall leverandørskifter fra 2002 og frem til i dag for henholdsvis husholdningskunder og næringskunder. Den kraftige veksten i antall leverandørskifter ved årsskiftet 2002/2003 sammenfalt med en periode med svært høye kraftpriser. Det er imidlertid ikke bare høye priser som påvirker forbrukerne til å skifte kraftleverandør.

¹ Dette er foreløpige tall. Justeringsfaktoren for 2017 er basert på antall husholdningskunder og næringskunder i 2015. Når NVE mot slutten av 2017 mottar nye tall for totalt antall husholdnings- og næringskunder i 2016, vil leverandørskiftetallene justeres i henhold til antall husholdningskunder og næringskunder.

Figur 1: Antall leverandørskifter per år og kvartal for husholdningskunder og årlige leverandørbytter for husholdningskunder i prosent. Kilde: NVE.

Figur 2: Antall leverandørskifter per år og kvartal for næringskunder og årlige leverandørbytter for næringskunder i prosent. Kilde: NVE.

Ved utgangen av 3. kvartal 2017 var det 999 000 norske husholdningskunder og 174 000 næringskunder som ikke hadde byttet kraftleverandør på 5 år eller mer. Dette tilsvarer 38 % av alle norske husholdningskunder og 48 % av næringskundene.²

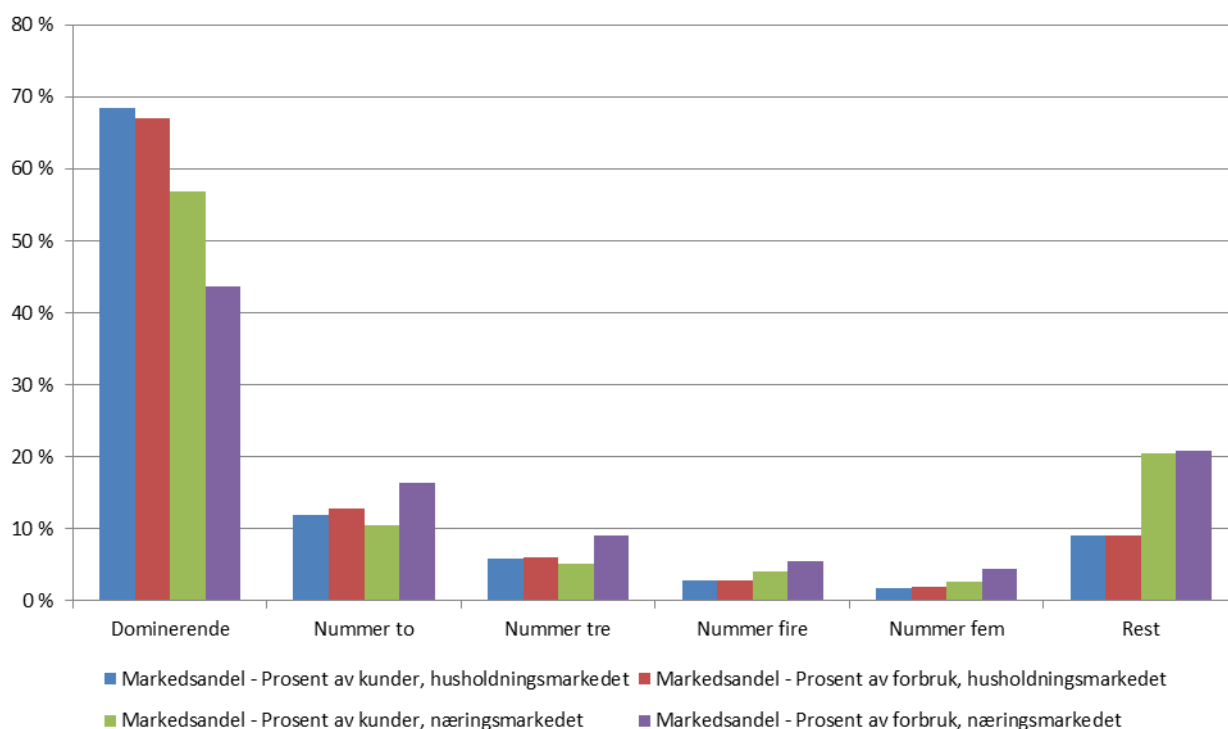
² NVE har beregnet hvor mange norske husholdnings- og næringskunder som ikke har byttet kraftleverandør på 5 år eller mer ved utgangen av 3. kvartal 2017 ut ifra tall som er innrapportert fra 36 nettselskap. Disse 36 selskapene representerer 89% av norske husholdningskunder og 94% av næringskundene. Beregningen er skalert opp i henhold til totalt antall husholdningskunder og næringskunder i 2015.

Markedsandeler

NVE beregner markedsandel for de dominerende kraftleverandørene innenfor hvert enkelt nettområde i Norge. Den dominerende kraftleverandøren innenfor hvert enkelt nettområde hadde i gjennomsnitt en markedsandel på 68 % i husholdningsmarkedet i 3. kvartal 2017. Markedsandelen har ligget stabilt på dette nivået over lengre tid.

I næringsmarkedet hadde den dominerende leverandøren innenfor hvert enkelt nettområde i gjennomsnitt 57 % markedsandel i 3. kvartal 2017.

Figur 3: Gjennomsnittlig markedsandel for dominerende leverandører i norske nettområder. Kilde: NVE

Leveringsplikt

Beregningene viser at andelen husholdninger på leveringsplikt var 2,8 % i 3. kvartal 2017. Omtrent 30 % av disse har vært på leveringsplikt i over 6 måneder. Det tilsvarende tallet for næringskunder var 3,7 %, hvor i underkant av 50 % har vært på leveringsplikt over 6 måneder.

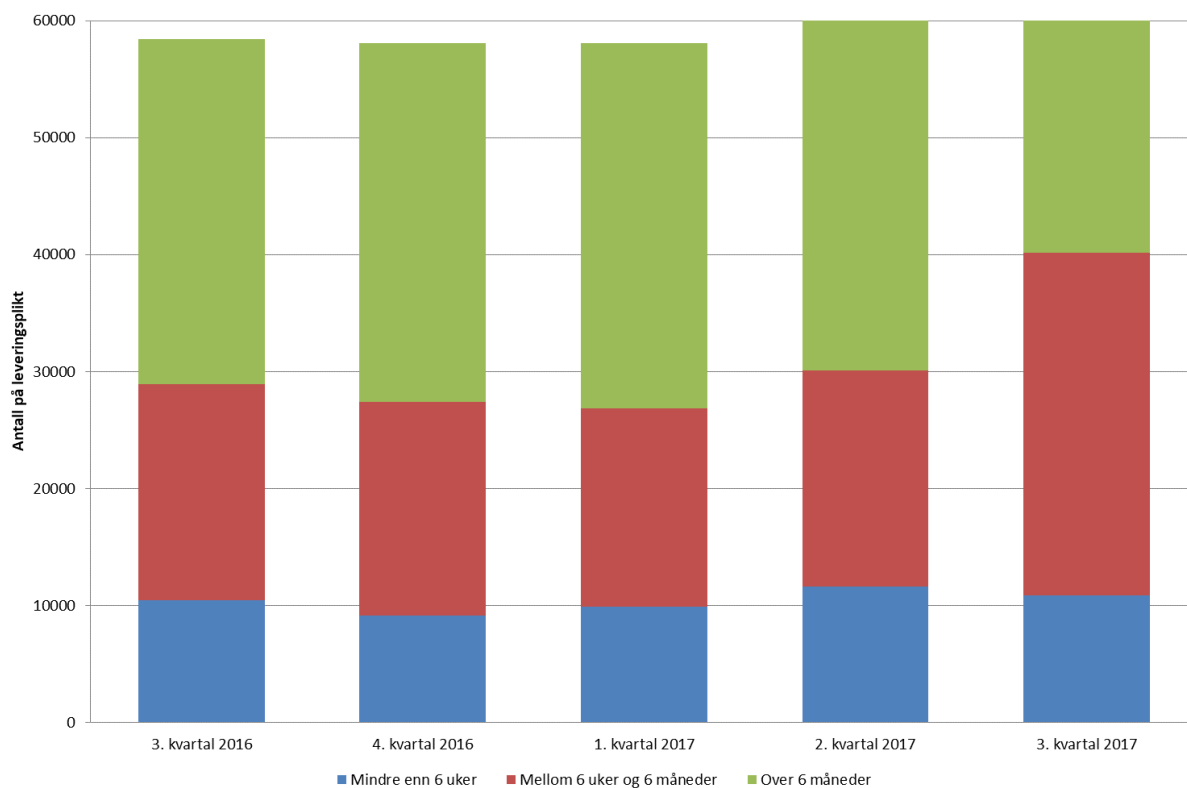
Tabell 3: Andel husholdningskunder på leveringsplikt ved utgangen av hvert kvartal. Kilde: NVE

Husholdningskunder	Andel kunder (antall abonnenter)	Andel forbruk (volum)
3. kvartal 2016	2,2 %	1,7 %
4. kvartal 2016	2,2 %	1,7 %
1. kvartal 2017	2,2 %	1,9 %
2. kvartal 2017	2,3 %	1,8 %
3. kvartal 2017	2,8 %	1,8 %

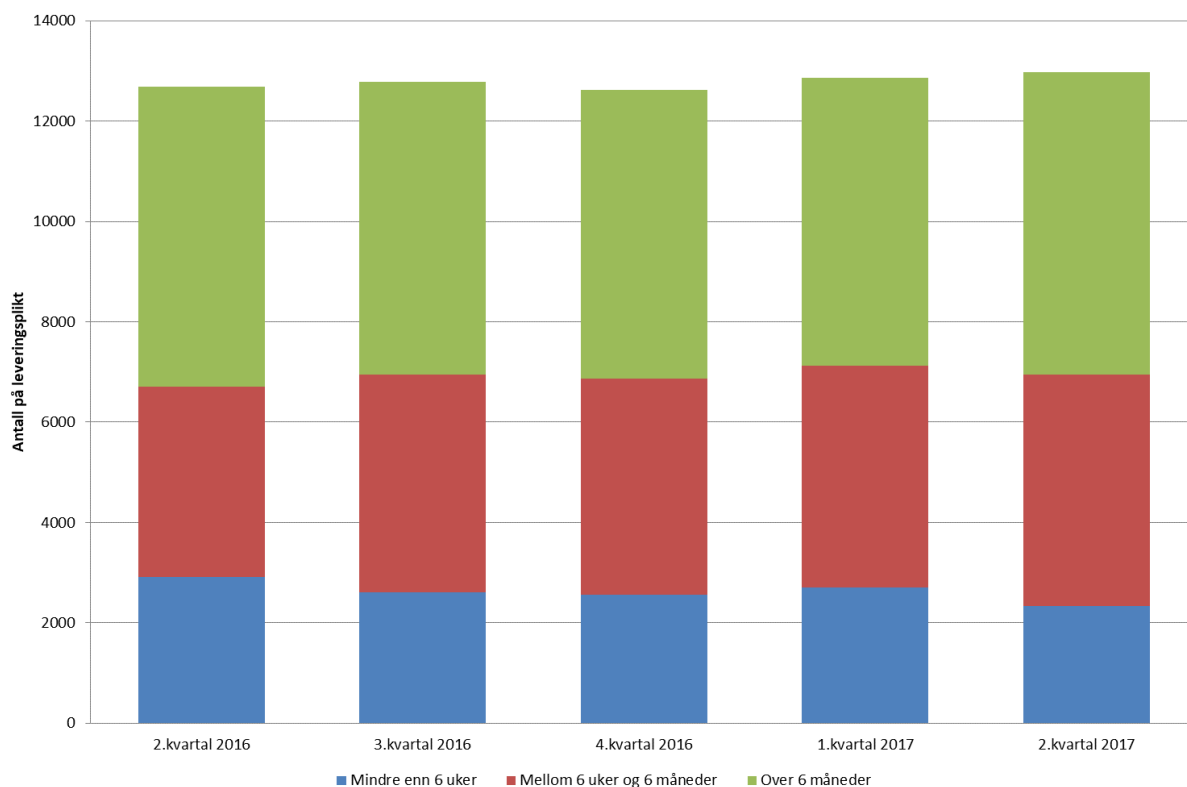
Tabell 4: Andel næringskunder på leveringsplikt ved utgangen av hvert kvartal.

Næringskunder	Andel kunder (antall abonnenter)	Andel forbruk (volum)
3. kvartal 2016	3,5 %	1,0 %
4. kvartal 2016	3,6 %	1,1 %
1. kvartal 2017	3,7 %	1,4 %
2. kvartal 2017	3,7 %	1,0 %
3. kvartal 2017	3,7 %	1,0 %

Figur 4: Antall husholdningskunder på leveringsplikt. Kilde: NVE

Figur 5: Antall næringskunder på leveringsplikt. Kilde: NVE

Sluttbrukerpriser

Strømprisen for forbrukere med standard variabel kontrakt var 16 % høyere i 3. kvartal i 2017 enn for samme kvartal i 2016.

Tabell 5: Gjennomsnittlige strømpriser (øre/kWh) – spotprisavtaler per prisområde. Kilder: Nord Pool Spot, Forbrukerrådet og NVE.

	Standard variabel kontrakt	Elspotområdet Øst-Norge (NO1)	Elspotområdet Sørvest-Norge (NO2)	Elspotområdet Midt-Norge (NO3)	Elspotområdet Nord-Norge (NO4)	Elspotområdet Vest-Norge (NO5)
3. kv. 2017	39,8	34,9	34,9	35,6	25,1	34,9
2. kv. 2017	39,8	34,9	35,6	35,6	25,1	35,6
3. kv. 2016	34,6	30,8	38,1	38,1	27,1	29,1

Om beregning av sluttbrukerpriser

De oppgitte prisene er inkl. mva. og har et påslag på 4,4 øre/kWh (inkl. mva) i 2017, bortsett fra i elspotområdet Nord-Norge, hvor prisen er oppgitt ekskl. mva. Dette er fordi husholdningskunder i Nordland, Troms og Finnmark har fritak fra merverdiavgift på strøm. Det inkluderte påslaget beregnes årlig av NVE, og representerer et gjennomsnittlig påslag på spotpriskontrakter, inkludert estimert elsertifikatkostnad. Det beregnede påslaget for 2016 er på 4,2 øre/kWh inkl. mva.

Om NVEs leverandørskifteundersøkelse

NVE har siden 1997 gjennomført kvartalsvise undersøkelser av leverandørskifter og kraftleverandørers markedsdominans i sluttbrukermarkedet for kraft, og undersøkelsene bidrar til NVE sitt arbeid med å følge med på om sluttbrukermarkedet for elektrisitet fungerer tilfredsstillende. Fra 1999 ble undersøkelsen utvidet fra å omfatte husholdningskunder til også å inkludere næringskunder.

Leverandørskifteundersøkelsen omfatter alle nettselskap med over 10 000 nettkunder i distribusjonsnettet. I tredje kvartal 2017 utgjorde dette 39 nettselskap med distribusjonsnett i Norge. Disse 39 nettselskapene dekker i overkant av 90 prosent av sluttbrukerne i Norge.

De innsamlede tallene for leverandørskifter skaleres opp i henhold til det totale antall husholdnings- og næringskunder i Norge for å bedre representere hele sluttbrukermarkedet. I denne skaleringen legges det til grunn at det var totalt 2 611 400 husholdningskunder (inkl. hytter og fritidsboliger) og 362 400 næringskunder i Norge i 2016 og 2017. Dette tallet er foreløpig, og er hentet fra [NVEs årlige økonomiske og tekniske rapportering](#) for 2015. Oppdaterte tall for 2016 vil først bli tilgjengelige mot utgangen av 2017. Oppdaterte tall for 2017 vil først bli tilgjengelige mot utgangen av 2018.